

[Domov](#) > ... > [Sprožitev Sodnega Postopka](#) > [Mediacija](#) > [Družinska Mediacija](#) > [Delovanje](#)

Delovanje

Ta stran vsebuje informacije o določenih vidikih čezmejne mediacije v družinskih sporih.

Časovni okviri

Mediacija se lahko začne kadar koli, vendar je priporočljivo, da se začne čim prej, po možnosti pred začetkom sodnega postopka.

Glede na učinkovitost mediacije kot preventivnega sistema za reševanje težav, ki nastanejo pri čezmejni spremembi otrokovega prebivališča, se uporaba mediacije zelo priporoča v vseh čezmejnih družinskih sporih, zlasti v mednarodnih sporih v zvezi s premestitvijo otrok. Ker mediacija zagotovo ni primerna v vsakem primeru ugrabitve, bi bilo dobro v postopek uvesti selekcijski razgovor. To bi lahko pomagalo tudi pri zmanjšanju razlogov za skrb staršev in izboljšanju njihovega razumevanja mediacije.

Mediacija ne sme služiti kot izgovor za eno od strank, da odloži rešitev spora. To je zlasti pomembno v primerih ugrabitve otroka, kjer je hitro ukrepanje ključnega pomena.

Mediatorji morajo o tem izrecno obvestiti stranke v informativni fazi ali na začetku mediacije.

Po premestitvi ugrabljenega otroka v državo njegovega običajnega prebivališča bi bilo treba razmisliti tudi o uporabi mediacije, da bi se izognili nadaljnjim sodnim postopkom.

Tesno sodelovanje z upravnimi in sodnimi organi

V primerih ugrabitve otroka, v katerih sodelujejo osrednji organi in/ali sodni organi, bi moral mediator strankam razložiti učinke mediacije v okviru tekočega postopka.

V nekaterih državah imajo osrednji organi usposobljene interne mediatorje.

Na tej strani je seznam [osrednjih organov](#).

Izvršljivost sporazuma v vseh zadevnih jurisdikcijah (dostop do relevantnih pravnih informacij)

Da bi sporazum, dosežen z mediacijo, lahko učinkoval, mora imeti pravne učinke in biti izvršljiv v vseh relevantnih jurisdikcijah.

Osrednji organi ali osrednje kontaktne točke za mednarodno družinsko mediacijo lahko olajšajo dostop do informacij o ustreznih postopkih v zadevnih jurisdikcijah.

Več informacij o izvršljivosti v državah članicah je na voljo na strani [Mediacija v državah EU](#).

Jezikovne težave in sodobna komunikacijska sredstva

Na splošno je fizična navzočnost strank v postopku mediacije pomembna. V zvezi s tem bi morale države, v katerih naj bi mediacija potekala, sprejeti ustrezne ukrepe za poenostavitev izdaje potrebnih potnih listin, na primer vizumov.

Če je to ustrezno in mogoče, bi bilo treba uporabiti dvonacionalno somediacijo.

Pomembna prednost je, če mediator govori jezika obeh strank ali vsaj skupni jezik (če ga par ima). V primerih dvokulturne somediacije morda zadošča, da mediator govori jezik ene stranke in razume jezik druge stranke, če ni mogoče najti druge rešitve. Stranke morajo razumeti vse pravne izraze. Razlog za iskanje mediatorja, ki govori jezik strank, ni le zmanjšanje stroškov, ker ni potrebno tolmačenje. Pomembna sta namreč tudi psihološki vidik in potreba strank, da razumejo, o čem se sporazumejo.

Mediator bi moral upoštevati kulturno ozadje strank in se zavedati kulturne raznolikosti.

Uvajanje sodobnih komunikacijskih sredstev (telefon, (spletne) videokonference, spletne kamere itd.) pripomore k zmanjšanju stroškov in olajšuje organizacijo mediacije, če fizična navzočnost strank ni mogoča. Taka tehnična sredstva bi morala biti na voljo v vsaki državi članici in preskusiti bi bilo treba mediacijo „na razdaljo“.

V podporo mediaciji bi bilo treba zagotoviti varno interaktivno programsko opremo za mediacijo.

Ne glede na to, kateri jezik se uporablja v postopku mediacije, je pomembno, da vsi udeleženci razumejo jezik in terminologijo mediatorjev.

Odnos med mediacijo in postopki v zvezi z otroki

Več mednarodnih instrumentov na splošno spodbuja iskanje sporazumnih rešitev:

- [uredba Bruselj IIa](#): člen 46 (mehanizem izvršljivosti sporazuma, doseženega z mediacijo);
- [uredba Bruselj IIb](#): člen 25 (sodišča naj v primerih starševske ugrabitve otrok stranke pozovejo, naj razmislijo o mediaciji ali alternativnem reševanju sporov, razen če je to v nasprotju z otrokovo koristjo, neprimerno ali bi povzročilo zamude), člen 79(3) (osrednji organi naj olajšajo dogovor med nosilci starševske odgovornosti z mediacijo ali drugimi sredstvi alternativnega reševanja sporov in v tem smislu olajšajo čezmejno sodelovanje), uvodna izjava 43 (mediacija morda ni vedno ustrezna, zlasti v primerih nasilja v družini);
- [Haaška konvencija iz leta 1980](#): člen 7 c) (ustrezni ukrepi osrednjih organov za zagotovitev prostovoljne vrnitve otroka ali kakršnega koli sporazumnega dogovora), člen 10 (ustrezni ukrepi za zagotovitev prostovoljne vrnitve otroka), člen 16 (nesprejetje meritorne odločbe o pravici do varstva in vzgoje v zaproseni državi);
- [Haaška konvencija iz leta 1996](#): člen 31 (ustrezni ukrepi osrednjih organov za olajšanje sporazumnega dogovora z mediacijo), člena 23 in 26 (priznavanje in izvrševanje), člen 16 (pravo, ki se uporablja, je pravo države običajnega prebivališča otroka), člen 7 (država, v kateri je imel otrok običajno prebivališče neposredno pred ugrabitvijo, obdrži pristojnost za sprejetje ukrepov za zaščito otroka), člen 24 („predhodno priznavanje“);
- [uredba o preživninah](#): člen 51(2)(d) (ustrezni ukrepi osrednjega organa za spodbujanje sporazumnih dogovorov, da bi se doseglo prostovoljno plačevanje preživnine, kadar je to primerno, z uporabo mediacije, sprave ali podobnih postopkov). Glej tudi [neobvezni standardni obrazec za sporazumni dogovor](#), ki je bil razvit za namene tega člena;
- [Haaška konvencija iz leta 2007](#): členi 19 do 31 (pojem odločba obsega tudi poravnavo ali sporazum).

Praktični vodnik za uporabo uredbe Bruselj IIb je na voljo na tej strani: [Publikacije Evropske pravosodne mreže | Evropski portal e-pravosodje](#).

Učinek kazenskega postopka

Kazenski postopek bi bilo treba upoštevati. Sodni in upravni organi, kot so osrednji organi, bi morali strankam

zagotoviti potrebne splošne informacije o ustreznih zakonih, ki urejajo začetek in konec kazenskega postopka.

Informacije o [osrednjih organih/osrednjih kontaktnih točkah za mednarodno družinsko mediacijo](#).

■ Zadnja posodobitev: 13/10/2025

Stran vzdržuje Evropska komisija. Informacije na teh straneh ne izražajo nujno uradnega stališča Evropske komisije. Komisija ne sprejema nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki, vsebovanimi ali navedenimi v tem dokumentu. Pravila glede avtorskih pravic spletnih strani EU so navedena v pravnem obvestilu.